

Зобків Н.В.

студент;

Коцкулич Т.Я

кандидат економічних наук, доцент,

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

На сучасному етапі розвитку України зростає роль бухгалтерського обліку для розв'язання певних економічних завдань, які зумовлюють необхідність вдосконалення обліку основних засобів, а також адаптацію обліку до міжнародних стандартів фінансової звітності що вимагає впровадження нових методів організації обліку ресурсів та якісного контролю за їх використанням. Потрібна прозоріша і чіткіша організація побудови обліку. Це підвищить його роль в системі управління і контролю за використанням ресурсів підприємства, а саме: фінансових, трудових та матеріальних. Також сучасному підприємстві облік неможливий без використання інформаційних технологій. Сам процес обліку є складний тому в ньому досить легко допустити помилку. Це може вплинути на формування звітності та в кінцевому результаті на інформацію про фінансово-майновий стан підприємства. Основним чинником, який сприятиме вирішенню даної проблеми та поліпшенню обліку основних засобів буде його автоматизація.

При автоматизованій системі дані бухгалтерського обліку використовуються значно менше ніж при ручній обробці. Автоматизація повинна забезпечити вирішення таких задач при обліку основних засобів:

- 1) контроль і облік основних засобів за групами їх класифікації;
- 2) відображення руху основних засобів;
- 3) облік амортизації і контроль правильності її відображення і нарахування;
- 4) облік витрат на ремонт, модернізацію, переоцінку та оренду.

Відповідно до цих задач автоматизована обробка інформації повинна забезпечити:

- 1) забезпечення суб'єктів управління достовірною інформацією;
- 2) виконання певних аудиторських та контрольних завдань і отримання інформації про відхилення;

3) доступність безготівкових розрахунків з використанням системи «Клієнт-банк»;

4) пропозиції щодо управлінських рішень;

5) аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства.

Відповідно до цього необхідна організація автоматизованого робочого місця бухгалтера з обліку основних засобів, яка повинна включати в себе програмно-технічний комплекс, інформаційне та додаткове забезпечення.

Проте при наявній автоматизованій обробці інформації існують певні проблеми такі як нарахування амортизації на основні засоби. Так, наприклад, якщо говорити про автоматизацію облікового процесу за допомогою програми «1 С: Бухгалтерія 8.2», то це дуже незручно: для того щоб нарахувати амортизацію на ті основні засоби, які стоять на обліку, бухгалтеру необхідно в кінці кожного місяця здійснити операцію «закриття місяця», щоб нарахувати амортизацію. Важливо, щоб комп'ютерна програма цю операцію здійснювала автоматично в регламентований програмою час, тим більше, що ми говоримо про повну автоматизацію обліку. Не менш важливою є проблема автоматизації обліку витрат на ремонт основних засобів. Для вирішення проблеми дефіциту коштів на проведення ремонтних робіт було б доцільно в бухгалтерському обліку формувати ремонтний фонд на підставі забезпечень майбутніх витрат і платежів, використовуючи для цих цілей субрахунок 474 «Забезпечення інших виплат і платежів» [1, с. 998].

Облік основних засобів є складним процесом особливо при підготовці фінансової звітності за міжнародними стандартами, тому для спрощення узагальнення інформації може використовуватись паралельний облік за вітчизняними стандартами.

Ще одним важливим елементом в організації обліку є регламентуючі документи. Вони забезпечують однакове застосування принципів бухгалтерського обліку, покращує комунікацію управління, розуміння облікових процесів бухгалтерами, правильне відображення однієї і тієї самої господарської операції. Разом із наказом про облікову політику підприємства рекомендують затверджувати додаткові регламентовані документи такі як:

1) стандарти управлінського обліку які можуть ґрунтуватися частково на національних та міжнародних стандартах обліку;

2) наказ про облікову політику підприємства відповідно до стандартів МСФЗ, в якій встановлюються принципи визнання капіталу, активів і

зобов'язань, а також відображення таких операцій як амортизація та придбання основних засобів;

3) регламентовані документи про внутрішній аудит основних засобів;

4) бюджетний регламент, в якому описується методика капітальних вкладень і амортизаційних витрат, а також методику формування бюджету підприємства.

Окрім затвердження регламентованих документів необхідне зближення принципів обліку, які досягаються завдяки однакової класифікації об'єктів, реєстрів, способів оцінки та визнання. Наприклад, однакові методи нарахування амортизації і класифікація об'єктів в управлінському та міжнародному обліках та чіткий зв'язок синтетичних рахунків, для яких повинні бути додаткові аналітичні довідники. Також всі обліки на підприємстві повинні мати єдиний план рахунків.

Підготовка звітності є завершальним етапом інформаційного забезпечення управління. Вона повинна бути якісна і достовірна, адже на її основі будуть прийматись управлінські рішення. Існують дві групи поділу звітності про основні засоби:

1. Контрольні звіти. Забезпечують правильність даних перенесених із бухгалтерського обліку.

2. Ідентифікований збір сальдо та оборотів по даних бухгалтерського обліку. Дані національного обліку та перенесені мають бути рівними. При виявленні помилки проводяться відповідні коригування. Це дозволяє побудувати звітність за відхиленнями.

При формуванні управлінської звітності потрібно провести такі контрольні заходи:

1) контроль та виявлення основних засобів на які не була нарахована амортизація;

2) виявлення основних засобів, вибуття яких відображено в управлінському обліку;

3) контроль суми первісної вартості.

Після складання звітності проводиться аналіз за показниками відповідно до класифікацій груп основних засобів та господарських операцій та бюджетних статей витрат. Спершу аналізується накопичена амортизація та склад основних засобів для розподілу амортизаційних витрат за звітний період. Одразу після цього проводиться аналіз, по витратах, що здійснені у поточному періоді з використанням початкових і кінцевих сальдо рахунків основних засобів, амортизації та капітальних

вкладень. Завершальним є аналіз амортизації, що віднесена на рахунки 9-го класу.

Отже, впровадження автоматизованої системи обліку забезпечить мінімізацію ризику та помилок що позитивно вплине на якість даних та управління підприємством, а налагоджений облік основних засобів є результатом роботи системи інформаційного забезпечення і управлінського обліку, який сприяє уникненню дублювання інформації при складанні міжнародної фінансової звітності, дозволяє виявити помилки при обліку.

Список використаних джерел:

1. Петренко А.Я, Попова В.Д. Організація обліку основних засобів та шляхи її вдосконалення. Економіка та суспільство. 2018. № 18. С. 998-999 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economyandsociety.in.ua/journal-18/25-stati-18/2346-petrenko-a-ya-porova-v-d>
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 15.07.1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/>
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 246 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua>